

RUUMILISE PLANEERIMISE DEKLARATSIOON

välja kuulutatud X Tartu Planeerimiskonverentsil 15.05.2025

Vajame tõhusat ja eesmärgipärast ruumilist planeerimist, mis oleks kiiresti muutavas maailmas ühiskonna jätkusuutliku arengu oluline tugisammas.

RUUMILINE PLANEERIMINE ON avalikule kokkuleppele jõudmine ruumi kasutamise põhimõtetes ja püsivates üldlahendustes, mis on strateegilisem kui projekteerimine ning laiapindsem kui mõjude hindamine. Kestliku maa- ja ruumikasutuse saavutamine nõuab planeerimis-, arhitektuuri- ja ehitusvaldkonna, era- ja avaliku sektori läbimõeldud koostööd ning osapoolte laialdast ja sisulist kaasatust. Kaasaegne demokraatia eeldab, et ruumiotsuste aluseks olevad kaalutlused on avalikud ja arusaadavad, võimaldades erinevate huvide vahel leida tasakaalustatud lahendusi.

RUUMILIST PLANEERIMIST VAJAME selleks, et leida tasakaal erinevate huvide vahel, ennetada ruumilisi konflikte, kohaneda muutustega ja kujundada elukeskkondi, mis toetavad inimeste heaolu. Planeerimisprotsess võimaldab ette näha ja suunata arengut viisil, mis hoiab ära ruumilise kaose ning edendab rohepööret ja tugevdab julgeolekut. Targalt planeeritud ruumikasutus ja juhitud investeeringud aitavad paremini toime tulla kriisidega, tagada energiavarustuse ja taristu kestliku toimivuse ning kujundada asustust kooskõlas rahvastikum muutustega.

RUUMILISE PLANEERIMISEGA SAAVUTAME haritud ekspertide juhtimisel ühise arusaama sellest, kuidas kasutada ruumi parimal viisil nii kohaliku, regionaalse kui ka riikliku tasandi eesmärkide saavutamiseks. Tulevikku vaatav ning terviklikke ruumivisioone loov planeerimine kindlustab loodus- ja kultuuriväärtuste säilimise, elamisväärse ja heaolu toetava elukeskkonna ning jätkusuutliku majanduse ja ettevõtluse. Planeerimispraktika peab kujunema senisest veelgi tõhusamaks, sisulisemaks ja inimlikumaks. Planeerimine ei ole pelgalt tehniline protsess, vaid ühiskonna toimimise keskne mehhanism, mis kujundab meie igapäevaelu ja tulevikku. Planeerimismenetlused peavad olema kaasavad ja professionaalselt korraldatud, kuid samas lihtsasti hoomatavad ning ajaliselt selgelt piiritletud ja viivitusteta.

RUUMILINE PLANEERIMINE TÄIDAB seetõttu demokraatlikus ühiskonnas koos arhitektuurivaldkonnaga kesket rolli elukeskkonna kujundamisel, kus arvesse võetakse inimeste heaolu ning loodus-, kultuuri- ja majandusruumi pikaajalist tasakaalu. Ruumilist planeerimist tuleb mõista olulise ühiskondliku kokkuleppena, mis tagab vastutustundliku ja jätkusuutliku arengu ning võimaldab kaasavalt kujundada paremat elukeskkonda praegustele ja tulevastele põlvedele.

Kinnitame ruumilise planeerimise kesket rolli Eesti jätkusuutliku arengu, tasakaalustatud ruumikasutuse ja elukeskkonna kvaliteedi kujundamisel. Ruumiline planeerimine on enam kui seadusest tulenev kohustus, olles tänases keskkonnas hädavajalik strateegiline arengu suunamise tööriist. Peame oluliseks tõhustada planeerimisprotsesse viisil, mis keskendub planeeringute sisulisele kvaliteedile ja ühiskonna arengu toetamisele, mitte üksnes menetlusele. Toetame planeerimist kui läbipaistvat, kaasavat ja teadmistel põhinevat ühiskondlikku kokkulepet, mis aitab kujundada vastutustundlikke ruumilisi otsuseid tänaste ja tulevaste põlvede hüvanguks.